

- در سال هزار و سی صد و بیست و هفت موفق به اخذ دیپلم ادبی گشت و همان سال وارد دانشکده «الهیات و علوم اسلامی» شد و در رشته فلسفه به تحصیل پرداخت.
- بعد از لیسانس از تهران به قم مراجعت کرد و در درس خارج فقه و اصول شرکت جلس. از شاگردان همیشگی علامه طباطبائی در درس اسفار و شفا بود.
- شباهای پنجمینه و جمعه با شهید مطهری و دیگر دوستان جلسه گرم و پرشوری به پا کردند که نتیجه آن به صورت کتاب «أصول فلسفه و روش رئالیسم» با پاورقی‌های شهید مطهری بود.
- در اسفند پنجاه و سه، رساله دکترای خود را تحت عنوان «مسائل مابعد الطبیعه در قرآن» با راهنمایی استاد مطهری ارائه داد و از آن دفاع کرد و موفق به اخذ دکترا در رشته فلسفه شد.
- همواره معتقد به نظم و برنامه‌ریزی بود. می‌گفت: تا نظم در کارهایمان نداشته باشیم، نمی‌توانیم کارهای مملکت را اداره کنیم.
- همین که می‌فهمید سخنی حق است، آن را می‌پذیرفت.
- همسر ایشان می‌گوید: «در مدت بیست و نه سال زندگی، ایشان به قدری صبر و ملایمت و متانت به خروج می‌داد که انسان را خجالت‌زده می‌کرد.»
- با تلاش فراوان و هم‌فکری یاران امام، قانون اساسی جمهوری اسلامی را تدوین کردند که به تأیید امام و امت رسید.
- پس از استقرار جمهوری اسلامی، حضرت امام، مسؤولیت دیوان عالی کشور را در اسفند پنجاه و هشت به ایشان داد تا زمینه اجرای قوانین اسلام، با درک و درایت والای ایشان فراهم گردد.
- او به تخصص مقم بر تمهد معتقد نبود.
- غروبی بود خون‌رنگ، یادآور ظالمیوت آله‌های سخ سرزمین نینوا؛ مثل همیشه با تبسیم بر لب، قلب از غروب به دفتر مرکزی حزب جمهوری اسلامی آمد. آن شب جمی از مستولین، عده‌ای از نمایندگان مجلس و تعدادی از اعضاء کاینه شهرگایی بنا بر سنت همیشگی‌شان، به منظور بحث و بررسی مسائل کشور تشکیل جلسه داده بودند.
- دکتر پهشتی در لحظه انفجار در حال سخنرانی بود و باران حسینی‌اش مشتاقانه به او گوش فرا داده بودند. در هر گوشه از سالن یکی از اسوه‌ها و استوانه‌های انقلاب نشسته بود و زمان، حرکت کاروان پرشکوه شهیدان را انتظار می‌کشید.
- وبالآخره، در شب هفتم تیر، تیری انقلاب اسلامی را نشانه رفت که پر اثر آن، آیت‌الله دکتر پهشتی در میان پنجاه و سه سالگی و بیش از هفتاد یار و واپسی به درجه شهادت نایل آمدند.
- ظالمیوت اتکار از ازل بال حقیقت گره خورده است. گویی این فرار تقدیر است که مظلوم‌تر باشد، هر آنکه مقصوم‌تر است.
- پهشتی مظلوم زنست، مظلوم مرد و خارچ شم دشمنان اسلام بود.
- پهشتی را تهرا در بیان خدا، پیامبر(ص) و امام می‌توان جستجو کرد.
- قال الله تعالیٰ و تعالیٰ: «لَا سِرُّ آدم و آدم سری» من سر انسان و آدمی سر من است.
- پهشتی از رموز و رازهای خداست.
- قال رسول الله(ص): «اَنَّ اللَّهَ خَلَقَ آدَمَ عَلَى صُورَتِهِ خَدَوْنَدَ آدَمَ رَأَيَ بِهِ صُورَتَ خَوِيشَ أَفْرِيدَ.
- پهشتی از تجلیات صورت خداوند است.
- و امامان فرموده: «پهشتی یک ملت بود»
- منبع خاطرات: گلشن ابرار، ۲، علی علیزاده

شہید آیت‌الله دکتر محمدحسین پهشتی

- بعد از تحصیلات ابتدایی، در امتحان ششم ابتدایی شهر، نفر دوم شد.
- در چهارده سالگی، تحصیلات دبیرستان را نیمة تمام گذاشت و به جرگه حوزه‌یان درآمد. درسی که باید در مدت هشت سال می‌خواند، چهار ساله به پایان رساند.
- هیجده ساله بود که به قم عزیمت کرد، تا در جوار ملکوتی حضرت مصوصه(س) و محضر استادان کسب فضی نماید.
- در مردسه حجتیه با دوستانی چون مرتضی مطهری و امام موسی صدر آشنا شد.
- هرجه بیشتر می‌آموخت، عشق او به یادگرفتن بیشتر می‌شد. همزمان با درس‌های حوزه، فراغیری درس‌های ناتمام دبیرستان را آدامه داد.
- ساحل زاینده‌رود، کویی انتظار سحری خجسته را داشت.
- آن روز، دوم ایان هزار و سی صد و هفت، در مجله «لویزان» اصفهان، نوزادی چشم بر پهنه گیتی گشود که مادر سال‌ها در انتظارش بود. این مولود را «سیدمحمدحسین» نام نهادند و سون حیاتش را با آذان و اقامه برپا داشتند.
- کودکی چهارساله بود، اما با همسال‌های خودش فرق داشت. اخلاقی نیک او، حکایت از آینده درخشانش می‌کرد.
- خیلی سریع خواندن و نوشتن را آموخت. تا اینکه به دبستان دولتی رفت. وقتی از او امتحان ورودی گرفتند، گفتند: «باید به کلاس ششم برود، ولی از نظر ما نمی‌تواند. بنابراین او را در کلاس چهارم پذیرفتند.

**از نسل
پروانه‌ها**

نیزه قاسمی‌زادیان